

РЕШЕНИЕ

№ 245

гр. София, 03.04.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

**СОФИЙСКИ ОКРЪЖЕН СЪД, II ВЪЗЗИВЕН ГРАЖДАНСКИ
СЪСТАВ**, в публично заседание на първи март през две хиляди двадесет и
трета година в следния състав:

Председател: Ирина Р. Славчева

Членове: Ивайло П. Г.
Лилия М. Руневска

при участието на секретаря Теодора Р. Вутева
като разгледа докладваното от Ивайло П. Г. Въззивно гражданско дело №
20221800500480 по описа за 2022 година

С Решение № 74/21.03.2022г., постановено по гр.д. № 514/2021г. на Костинбродския районен съд, е признато за установено по отношение на „К.“ ООД вземането на „М.П.“ ЕООД в общ размер на 2386,92 лева, от които 1836,05 лева главница и 550,87 лева мораторна лихва за периода от 14.01.2018 г. до 15.02.2021 г., ведно със законната лихва от датата на подаване на заявлението (15.02.2021г.) до изплащане на вземането.

Настоящото производство е по реда на чл. 258 и сл. от Гражданския процесуален кодекс и е образувано по въззивна жалба на „К.“ ООД срещу горното решение. Жалбоподателят счита същото за неправилно и необосновано, както и постановено в нарушение на материалния закон и съдопроизводствените правила. Оспорва извода на първоинстанционния съд, че вземанията на „Ф.Е.“ ООД (в несъстоятелност) били възложени на ищеца „М.П.“ ЕООД. Счита за недоказано, че ищецът е придобил именно вземанията срещу ответника за м. ноември и м. декември 2017 г., както и че услуги са били извършени през тези два месеца. Изтъква още, че вземанията не били разграничени по месеци. Намира, че ищецът не бил доказал и качеството си на кредитор, доколкото ответникът не бил уведомен за възлагането на вземания нито от страна на първоначалния кредитор „Ф.Е.“ ООД (н.), нито от страна на синдика. Твърди, че няма задължения към „Ф.Е.“ ООД (н.), произтичащи от представения договор от 27.05.2013 г. Изяло в тежест на ищеца било да докаже както продажбата на електроенергия, така и че „Ф.Е.“ ООД (н.) е издало фактури за тази енергия, но такова доказване не било проведено. Заявява, че и трите представени от него фактури били заплатени на издателите им на следните дати:

- Фактура № *****/30.11.2017 г. за 753,35 лв. - заплатена на

- 13.12.2017 г. на „ЧЕЗ Р.Б.“ АД;
- Фактура № 0003170396/06.12.2017 г. за 17,82 лв. - заплатена на 09.01.2018 г. на „ЧЕЗ Р.Б.“ АД;
 - Фактура № 0234521417/31.12.2017 г. за 3706,44 лв. - заплатена на 18.01.2018 г. на „ЧЕЗ Е.Б.“ АД.

Прилага доказателства за извършените плащания. Сочи обстоятелства, които интерпретира като допуснати от първоинстанционния съд нарушения на съдопроизводствените правила. Твърди, че този съд не бил разпределил надлежно доказателствената тежест между страните. Оспорва изводите му въз основа на събраните по делото доказателства. Намира, че представените фактури не доказват вземания, които ищецът бил придобил от „Ф.Е.“ ООД (н.). Позовава се на липсата на отбелязване за просрочени задължения в тези фактури, откъдето прави извод, че е заплащал редовно задълженията си. Счита за погрешни изводите на съда относно възражението на ответника за изтекла погасителна давност. Извършва изчисления, че, дори в хипотезата на издадени фактури и настъпила изискуемост по тях на 5-то число на следващия месец, давностният срок би следвало да започва на 05.12.2017г., респ. на 05.01.2018г., поради което оспорва извода на КРС, че в случая давността за процесните вземания изтичала едва на 21.02.2021 и на 25.03.2021 г. Моли въззивния съд да отмени обжалваното решение и да отхвърли предявените искове.

В срока по чл. 263, ал. 1 от ГПК е постъпил отговор, с който жалбата се оспорва. Въззиваемият акцентира върху сключения на 27.05.2013г. комбиниран договор за продажба на електрическа енергия и балансиране на краен клиент и анекс към същия от 15.08.2017г. между „Ф.Е.“ ООД (н.) и „К.“ ООД. Счита, че в производството по несъстоятелност била извършена проверка на процесните вземания, а жалбоподателят не представил доказателства за заплащане на претендираните суми. Анализира доказателствата по делото и оспорва доводите от въззивната жалба. Излага съображения във връзка с договор за цесия, като подчертава разликата спрямо производството по чл. 717з от ТЗ. Прави изводи въз основа на съдържанието на фактурите, като подчертава, че електрическата енергия, предмет на договора, действително е преминала през мрежата на доставчика. Сочи, че „Ф.Е.“ ООД (н.) било отстранено от пазара на електрическа енергия от 0:00ч. на 02.12.2017г., което означавало, че през първия ден на месец декември все още е можело да доставя електрическа енергия на жалбоподателя. Обосновава правомощията на електроразпределителното дружество и на доставчика от последна инстанция да издават фактури. Навежда доводи и във връзка с възражението на жалбоподателя за изтекла погасителна давност. Намира, че са налице основания и за дължимост на мораторна лихва. Моли съда да потвърди обжалваното решение. Претендира разноски. Прави възражение за прекомерност на адвокатското възнаграждение на насрещната страна.

В открито съдебно заседание пред въззивната инстанция жалбоподателят не се явява и не се представлява. От процесуалния му представител е постъпила молба, с която поддържа жалбата и моли съда да я уважи. Прави възражение за прекомерност на разноските на насрещната страна.

В открито съдебно заседание пред въззивната инстанция въззиваемият не се явява и не се представлява. Представя писмено становище, с което поддържа отговора, изразява становище по съществото на спора и прави

доказателствени искания. Непосредствено преди последното открито съдено заседание по делото е постъпило ново становище по същество, в което се анализират компонентите на процесните вземания, и се моли съда да потвърди първоинстанционното решение. Въззиваемият прави възражение за прекомерност на адвокатското възнаграждение на насрещната страна. Претендира разноски.

Съдът намира, че фактическа обстановка, установена въз основа на събраните в първоинстанционното производство доказателства, е описана в обжалваното решение, поради което не е необходимо да се възпроизвежда в настоящия съдебен акт.

В производството пред въззивната инстанция са приети като доказателства

писмо вх. № 229 от 11.01.2023, писмо № 217 от 11.01.2023 г. и писмо № 1465 от 21.02.2023 г., с приложена към него справка, касаещи доставените от „Ф.Е.“ на „К.“ ООД количества електроенергия. От последното от тях се установява, че за периода от 01.11.2017г. до 30.11.2017г. „Ф.Е.“ е доставило на „К.“ ООД 12634 кВтч. електроенергия, а за периода от 01.12.2017г. до 06.12.2017г. – 290 кВтч. електроенергия.

При така установената фактическа обстановка, съдът намира от правна страна следното:

Съгласно разпоредбата на чл. 269 от ГПК, въззивният съд се произнася служебно по валидността на решението, а по допустимостта - в обжалваната му част, като по останалите въпроси е ограничен от посоченото в жалбата.

1. По валидност

В случая съдът намира, че обжалваното решение е валидно, доколкото е постановено от надлежен съдебен състав, в писмен вид и е подписано от разгледалия делото съдия, който се е произнесъл в пределите на своята правораздавателна власт, а формираната от него воля е ясно и разбираемо формулирана.

2. По допустимост

Същото е и допустимо, тъй като са били налице положителните предпоставки за упражняване на правото на иск и са липсвали отрицателни такива, а съдът се е произнесъл по действително предявените иски.

3. По същество

Неоснователно жалбоподателят оспорва, че вземанията на „Ф.Е.“ ООД (в несъстоятелност) били възложени на ищеца „М.П.“ ЕООД. Видно от приетото от КРС като доказателство заверено копие от Постановление № 260000/06.01.2021г. по т.д. № 3343/2017г. на СГС (л. 6 от първоинстанционното дело), на М.П.“ ЕООД са били възложени вземания на „Ф.Е.“ ООД (в несъстоятелност) към клиенти за доставена електроенергия и допълнителни услуги в общ размер 1635182,24лв. съгласно опис и пазарна оценка, изготвени от синдика. От отбелязването върху постановлението е видно, че същото е влязло в сила на 29.01.2021г. Същевременно, към него са приложени и заверени копия от страници от списък с пазарна оценка на

вземания на „Ф.Е.“ ООД, произтичащи от фактури за доставена ел. енергия и допълнителни услуги на клиенти. В списъка фигурира клиент „К.“ ООД с номинален размер на задължението 1836,05 лв. и пазарна оценка 29,93 лв. Наистина, по делото не се твърди и не се доказва, през кои периоди е формирано процесното задължение, а и компонентите му не са разграничени по месеци, но според настоящия съдебен състав, това не е необходимо. За уважаване на главния иск е достатъчно е да се установи, че през релевираните от ищеца месеци „Ф.Е.“ ООД е доставило на „К.“ ООД електроенергия и допълнителни услуги на такава стойност, а същевременно – да не се докаже, че получателят ги е заплатил.

Във връзка с горното, съдът не споделя довода на жалбоподателя, че през процесните два месеца „Ф.Е.“ ООД (н.) не било извършвало услуги спрямо него (т.е. не му е продавало електроенергия), респ. че жалбоподателят няма задължения към този доставчик, произтичащи от договора от 27.05.2013 г., тъй като бил заплатил изцяло задълженията си за този период по три представени от самия него фактури с номера съответно № *****/30.11.2017 г. за 753,35 лв., № 0003170396/06.12.2017 г. за 17,82 лв. и № 0234521417/31.12.2017 г. за 3706,44 лв.:

- На първо място, доставката на $12634+290=12924$ кВтч. електроенергия за процесния период се доказва от приетото от въззивния съд писмо на „ЕРМ 3.“ ЕАД с вх. № 1465 от 21.02.2023 г. и приложена към него справка за доставените именно от „Ф.Е.“ ООД на „К.“ ООД количества електроенергия (л. 93 и 94 от въззивното дело).
- На второ място, неоснователно жалбоподателят поддържа, че бил заплатил изцяло задълженията си за този период по трите фактури с номера съответно № *****/30.11.2017 г. за 753,35 лв., № 0003170396/06.12.2017 г. за 17,82 лв. и № 0234521417/31.12.2017 г. за 3706,44 лв. Представените доказателства за извършени плащания по тези три фактури изрично не бяха приети като доказателства по делото във въззивното производство. Освен това, видно от съдържанието на фактурите и приложенията към тях (л. 56 – 60 от първоинстанционното дело), в частите си, в които те касаят процесния период до 01.12.2017г. (след който „Ф.Е.“ ООД е било изключено от пазара на електроенергия), техен предмет са само услуги за достъп до разпределителна мрежа, достъп до електропреносна мрежа, пренос през разпределителна мрежа, пренос пред електропреносна мрежа, надбавка за отдадено количество реактивна енергия и надбавка за използвано количество реактивна енергия, т.е. само услуги за разпределение – както изрично е посочено в самите фактури. Те, обаче, не включват цена за снабдяване, т.е. за продадена и доставена активна електроенергия и свързаните с нея

допълнителни плащания. Следователно, те касаят различни услуги, чиято цена се дължи на различни лица – арг. от т. 5.2.4. и т. 5.2.5 от процесния договор за продажба на електрическа енергия от 27.05.2013г. Поради това е напълно обяснимо и логично, че тези фактури са били издадени именно от разпределителното дружество, а не от доставящото дружество. Изплащането на задълженията към първото от тях (дори да бъде доказано), обаче, не погасява задълженията и към второто, а именно те са предмет на настоящото производство. Поради това плащанията на задължения на „К.“ ООД към „ЧЕЗ Р.Б.“ АД за процесния период, респ. към „ЧЕЗ Е.Б.“ АД за период след 01.12.2017г., не са доказателство за погасяване на процесните задължения към „Ф.Е.“ ООД, нито към неговия частен правоприемник „М.П.“ ЕООД.

С оглед гореизложеното, съдът намира, че, наистина, представените три фактури не доказват вземанията, които ищецът е придобил от „Ф.Е.“ ООД (н.), но това не следва и да се очаква, тъй като те касаят различни задължения към различен правен субект. Освен това, поради същите съображения, липсата на отбелязване за просрочени задължения към „ЧЕЗ Р.Б.“ АД и „ЧЕЗ Е.Б.“ АД в тези фактури не може да бъде доказателство за липса на задължения към други лица, вкл. „Ф.Е.“ ООД (н.) и правоприемника му „М.П.“ ЕООД. Поради това ответникът не е доказал, че е погасил задълженията си към ищеца.

Настоящият съдебен състав намира за неоснователен и довода на жалбоподателя, че ищецът „М.П.“ ЕООД не бил доказал качеството си на кредитор на „К.“ ООД поради неуведомяване на това дружество за възлагането на вземанията спрямо него. Така изложеното възражение е неотнормосимо към процесния казус, доколкото то касае хипотеза на цедиране на вземания, каквото в случая не е налице, доколкото процесните вземания са възложени на дружеството - ищец по реда на чл. 717з от ТЗ в производство по несъстоятелност, а не чрез цесия. Дори да се приеме, че правилата на чл. 99, ал. 3 и 4 от ЗЗД за уведомяване за извършена цесия следва да се прилагат по аналогия и към възлагането в производство по несъстоятелност, липсата на уведомяване за възлагането не води до претендираните от жалбоподателя правни последици. Съгласно правната теория (Марков М. „Облигационно право. Помагало.“, изд. „Сиби“, 2018г., стр. 203), съобщаването на цесията няма конститутивно действие, а значението му е само за противопоставимост, т.е. до момента на съобщаването длъжникът може да изпълни валидно на предишния кредитор (цедента) и да противопостави това плащане на претенцията на новия кредитор (цесионера). В случая, обаче, такова плащане спрямо „Ф.Е.“ ООД (н.) не се твърди и не се доказва, поради което, само по себе си, несъобщаването на възлагането на „К.“ ООД преди подаване на заявлението по чл. 410 от ГПК (респ. до момента на връчване на препис от исковата молба с приложенията, когато то следва да се счита за съобщено на ответника) няма претендираното от жалбоподателя действие, дисквалифициращо ищеца „М.П.“ ЕООД като негов кредитор.

Неоснователно жалбоподателят черпи аргументи от допуснатите от

първоинстанционния съд процесуални нарушения, изразяващи се в неправилно разпределяне на доказателствената тежест между страните, довело до нарушаване на техните права. Такова нарушение действително е било констатирано от въззивния съд, но то е било отстранено, като с определението за насрочване на делото съдът се е произнесъл по представените с въззивната жалба доказателства и е дал указания на страните по доказателствената тежест, предоставяйки им възможност да ангажират доказателства.

На последно място, не следва да се сподели и възражението на ответника за изтекла погасителна давност. Наистина, съгласно т. 5.4.2 от договора, изискуемостта на сумата по фактурите, издавани от „Ф.Е.“ ООД на „К.“ ООД, настъпва най-рано на петия ден от календарния месец, следващ месеца, за който съответната фактура се отнася. Следователно, процесните вземания за м. ноември и декември 2017г. са станали изискуеми съответно на 05.12.2017г. и 05.01.2018г. Съгласно Тълкувателно решение № 3 от 18.05.2012 г. на ВКС по т. д. № 3/2011 г., ОСГК, те имат характера на периодични, поради което за тях се прилага кратката 3-годишна давност по чл. 111, буква „в“ от ЗЗД. Следва да се има предвид, обаче, че съгласно чл. 3, т. 2 от Закона за мерките и действията по време на извънредното положение, обявено с решение на Народното събрание от 13 март 2020 г., до отмяната на извънредното положение спират да текат давностните срокове, с изтичането на които се погасяват или придобиват права от частноправните субекти. Същевременно, съгласно § 13 от Преходните и заключителни разпоредби към Закона за изменение и допълнение на Закона за здравето (ДВ, бр. 44 от 2020 г., в сила от 14.05.2020 г.), сроковете, спрели да текат по време на извънредното положение по Закона за мерките и действията по време на извънредното положение, обявено с решение на Народното събрание от 13 март 2020 г., и за преодоляване на последиците, продължават да текат след изтичането на 7 дни от обнародването на този закон в "Държавен вестник". Поради това и доколкото законът е обнародван на 14.05.2020г., визирият в него седмодневен срок изтича на 21.05.2020г. Следователно, както правилно е отбелязал районният съд, това спиране на давностните срокове фактически ги удължава със седемдесет дни. Така, първият от горните два срока, който е следвало да изтече на 05.12.2020г., в действителност е изтекъл на 12.02.2021г., а вторият от тях – на 15.03.2021г. Независимо че тези изчисления са различни от извършените от районния съд, те не променят крайния извод за непогасяване на процесните вземания по давност, тъй като, видно от приложената на л. 20 от заповедното производство товарителница, заявлението по чл. 410 от ГПК е било подадено точно на 12.02.2021г.

За пълнота на изложението и въпреки липсата на наведени доводи по този въпрос, съдът отбелязва, че размерът на процесните задължения е определен правилно поради следните съображения. Както се посочи по-горе, действително доставеното количество електроенергия от „Ф.Е.“ ООД на „К.“ ООД е 12924 kWh, респ. 12,924 MWh. С Анекс № 6 от 15.08.2017г. към процесния договор от 27.05.2013г., считано от 01.08.2017г. цената по т. 5.2.1 от договора е 0,0795 лв./kWh. Следователно, цената на така доставеното и посочено по-горе количество електроенергия е $12924 \times 0,0795 = 1027,458$ лв. Към тази цена следва да се добавят акцизът в размер по чл. 34а от ЗАДС (а именно - $12,924 \times 2 = 25,848$ лв.), както и утвърдената с Решение № Ц-7 на КЕВР (считано от 07.04.2017г.) цена за задължения към обществото в размер на 37,02 лв./MWh, без ДДС. Така цената на процесната електроенергия, преди

данъчно облагане, се изчислява като $1027,458+25,848+478,44648=1531,75248$ лв. Това е данъчната основа по смисъла на чл. 26, ал. 3, т. 1 от ЗДДС, върху която се начислява ДДС в размер на 20% съгласно чл. 5, т. 1, вр. чл. 66, ал. 1 от ЗДДС. Следователно, крайната дължима цена е равна на $1,2*1531,75248=1838,10$ лв. Тъй като тази стойност е по- висока от претендираната в настоящото производство (1836,05лв.), съгласно диспозитивното начало в гражданския процес, искът е бил основателен за пълния претендиран размер и правилно е бил уважен така, както е предявен.

Служебно изчислен чрез онлайн лихвен калкулатор, размерът на мораторната лихва върху главницата за претендирания от ищеца период от 14.01.2018г. до датата на подаване на заявлението по чл. 410 от ГПК е 575,34 лв., т.е. по- висок от претендирания такъв от 550,87 лв. Поради това и с оглед диспозитивното начало в гражданския процес, акцесорният иск също е бил основателен за пълния претендиран размер и правилно е бил уважен така, както е предявен.

С оглед гореизложеното, въззивната жалба е неоснователна, а обжалваното решение е правилно и следва да бъде потвърдено.

4. По разноските

С оглед изхода на делото и направено в този смисъл искане, в полза на въззиваемата страна следва да се присъдят направените разноски във въззивното производство за адвокатско възнаграждение, каквото се установява в размер на 358,52 лв. съгласно договора за правна защита и съдействие на л. 34 от делото. Неоснователно е възражението за неговата прекомерност, направено от насрещната страна. Съгласно разпоредбата на чл. 7, ал. 2, т. 2 от НМРАВ, в редакцията й към момента на сключване на договора за правна защита и съдействие, минималният размер на възнаграждението, съответстващо на защитавания в настоящото производство правен интерес от $1836,05+550,87=2386,92$ лв., е $300+97,08=397,08$ лв. Тъй като този размер е по- висок от размера на претендираното възнаграждение от 358,52 лв., няма основание за намаляване на последното.

Така мотивиран, съдът

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА Решение № 74/21.03.2022г., постановено по гр.д. № 514/2021г. на Костинбродския районен съд.

ОСЪЖДА „К.“ ООД с ЕИК *** да заплати на „М.П.“ ЕООД с ЕИК **** разноски във въззивното производство в размер на 358,52 лв.

Решението не подлежи на обжалване.

Председател: _____

Членове: _____

1. _____

2. _____